

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-04-16
Besvaras senast
2026-04-22 kl. 12.00

Till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

2025/26:711 Krav på demokrati för frihandel med Thailand

EU för närvarande förhandlingar om ett frihandelsavtal med Thailand. Samtidigt väcker den politiska utvecklingen i landet växande oro.

Det handlar inte enbart om det senaste valet. Under en längre tid har Thailand präglats av en återkommande konflikt mellan starka folkliga reformrörelser och institutionella motkrafter. Partier som Future Forward Party och Move Forward Party har vunnit betydande stöd i val men därefter upplösts genom rättsliga processer. Deras efterföljare, People's Party, bär i dag vidare stora delar av det reformpolitiska stödet men verkar under fortsatt betydande tryck.

Samtidigt har lagstiftning, inte minst den så kallade majestätslagstiftningen, använts på ett sätt som i praktiken begränsar det politiska utrymmet och riskerar att slå mot oppositionella företrädare. På senare tid har också 44 folkvalda parlamentariker bannlysts från politiken. Sammantaget ger detta en bild av ett system där demokratiska rörelser som når framgång i val möter återkommande hinder att omsätta detta stöd i faktisk politisk makt.

I samband med det senaste valet har det dessutom framkommit omfattande uppgifter om allvarliga brister i själva valprocessen. Det rör bland annat rapporter om omfattande omplaceringar av tjänstemän inför valet, ifrågasatt valhemlighet genom tekniska lösningar kopplade till röstsedlar, betydande avvikelser i rösträkning och rapportering av valresultat samt efterföljande rättsliga åtgärder riktade mot oppositionsföreträdare och civilsamhällesaktörer. Sammantaget förstärker detta bilden av ett mönster där möjligheterna till fria och rättvisa val riskerar att undergrävas.

EU:s handelspolitik bygger inte enbart på ekonomiska intressen utan också på grundläggande värden. I flera av EU:s frihandelsavtal ingår så kallade väsentlighetsklausuler om respekt för demokrati, rättsstatens principer och mänskliga rättigheter, liksom mekanismer för uppföljning och dialog. Mot bakgrund av den utveckling som nu kan observeras i Thailand är det därför av stor vikt hur dessa principer omsätts i praktiken.

Mot denna bakgrund vill jag fråga bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa:

Vilka konkreta initiativ avser ministern att ta inom ramen för sin tjänsteutövning gällande EU:s pågående frihandelsförhandlingar med Thailand för att säkerställa att avtalet innehåller skarpa, uppföljbara och verkningsfulla krav på demokrati, fria och rättvisa val, rättsstatens principer samt respekt för mänskliga rättigheter – och hur avser ministern att verka för att sådana krav också ska efterlevas i praktiken?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann